

vený rekursním soudem o zmíněném šicím stroji, a bude na povinné straně, by rychlým zjištěním sporného vlastnictví k nezabavenému stroji přivodila základ pro návrh na zrušení exekuce podle § 39 čis. 2 ex. ř.

Čís. 5833.

Manžel jest povinen vydati manželce, kromě toho, co jest jí povinen na výživné platiti, drahotní přídavky, poskytované mu pro ni zaměstnavatelem, a to i za dobu minulou.

(Rozh. ze dne 10. března 1926, Rv I 1666/25.)

Žalující manželka žila již od roku 1914 odděleně od svého manžela, nadučitele, jenž teprve počínajíc únorem 1920 byl povinen na základě prozatimního opatření v rozlukovém sporu platiti manželce na výživné měsíčních 400 Kč. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se manželka na manželi vyplacení na ni vypadající části drahotních přídaveků, jež byly manželi vyplaceny, za dobu od roku 1917 do 30. září 1922. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobkyně domáhajíc se toho, aby žalovaný byl uznán povinným, vyplatiti jí sumu zažalovanou, ani v žalobě ani za projednávání rozepře v stolici prvé nevedla určitě zákonného předpisu, o něž tento nárok svůj opírá, davši na jevo, teprve až ve spise odvolacím, že závazek žalovaného dovozuje ze smlouvy, kterou učinil podle §u 881 obč. zák. ve prospěch osoby třetí, zde patrně ve prospěch její. I když jest správným tvrzení žalobkyně, že žalovaný jakožto nadučitel ustanovený při škole v D., dostával počínajíc rokem 1917 přídavek drahotní a vybavovací, potom od roku 1920 i výpomoc nouzovou, že přídavky ty i výpomoc byly mu jakožto ženatému vyměřovány a vypláceny částkami vyššími jediné s ohledem na tento jeho rodinný stav, neplyne z toho ještě nikterak, že by nárok, jež žalobkyně touto žalobou přivádí k platnosti, byl odůvodněným a oprávněným. Požaduje-li nyní žalobkyně na žalovaném, by jí vyplatil, pokud se týče nahradil všechny částky vypadající na ni jako na manželku z oněch příspěvků a výpomocí, jež přijal, přes to že se ani v nejmenším o ni nestaral a jí ničím nepřispíval, dlužno především vyzdvihnouti, že všechny naznačené příplatky dostával žalovaný jediné proto, že ustanoven byl trvale ve veřejné službě státní, pokud se týče zemské, a že příplatky ty nebyly ničím jiným, než jeho služným, které bylo příspěvky těmi na delší nebo kratší dobu zvýšeno. Účelem zvýšení toho bylo ovšem, by dána byla žalovanému možnost, niknouti zdražení potřeby životní nejen vlastní, nýbrž i potřeby manželky a dětí, ale proto přece nemají ani manželka ani děti nároku na příspěvky ty přímo proti zaměstnavateli žalovaného, nýbrž nárok na celé příspěvky ty přísluší jediné a výhradně žalovanému, na němž bylo, by příspěvků těch podle vlastního uznání co nejlépe použil ku prospěchu své rodiny. Z toho, co bylo právě pověděno, vyplývá zřejmě, že nárok žalobkyně, jenž jest předmětem sporu tuto projednávaného, má všechny

náležitosti na poskytování slušné výživy podle §u 91 obč. zák., toto zákonné ustanovení že jest jediným právním důvodem nároku toho, jenž podle povahy a podstaty své není ničím jiným a zejména ničím více, než-li čistým nárokem na výživné. Pohlíží-li se na věc s tohoto stanoviska, jež pokládá soud odvolací za jediné správné, jest nárok žalobní očividně a naprosto neudržitelným. Neboť všechny příspěvky, jež žalobkyně požaduje na žalovaném a jež sloužiti měly na úhradu, po případě na doplnění jejího výživného, spadají, jak je nesporno, do doby před podáním žaloby a tu zjednává si platnosti zásada vyplývající již ze samotné povahy nároku na výživné, že je za dobu minulou nelze požadovati. To stačilo úplně, by byla žaloba zamítnuta. Pro posouzení rozepře jest úplně lhostejným, kolik číselně činily příspěvky druhu naznačeného žalovaným neoprávněně vybrané; nebylo proto potřebí výši jejich zjišťovati a nezůstalo jednání před soudem stolice prvé kusým a neúplným, nebyly-li provedeny důkazy ve spise odvolacím blíže označené.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc k dalšímu jednání a novému rozhodnutí.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňujícímú dovolací důvody čís. 2 a 4 §u 503 c. ř. s., nelze upřítí oprávněnosti. Odvolací soud zamítl odvolání žalobkyně, maje za to, že její žalobní nárok jest čistým nárokem na výživu ve smyslu §u 91 obč. zák., který není odůvodněn, jelikož se vztahuje na dobu před podáním žaloby, tedy na minulou dobu, za kterou výživné nelze požadovati. Ustanovení §u 91 obč. zák. jest prý jediným právním důvodem sporného nároku. Dovolací soud nesdílí tohoto právního názoru. Již před válkou, pokud se týče před přiznáním drahotních přídaveků byl každý manžel k výživě manželky povinen, ačkoliv platy zřízenců nebyly odstupňovány podle rodinných poměrů, nýbrž byly stejně velké, ať zřízence stihala zákonná povinnost, jiné osoby vyživovati nebo ne. Válkou nastala změna potud, že se uznalo, že normální platy nestačí ani pro zaměstnance samé, tím méně pro rodinu; přiznány tedy přídavky a to s odstupňováním dle poměrů rodinných. Zaměstnavatel věděl, že rozvedený zřízenec musí platiti výživu již z platu normálního, ale shledáváje, že částky, které manžel takto manželce může poskytovati, k výživě její nestačí, vyměřil mu přídavek také pro ni a měl tedy tento přídavek přímo určení, aby se jí ho dostalo, ne, aby si ho manžel sám podržel, vždyť by mu nebyl býval dán, kdyby manželky nebylo, — a to aby se jí ho dostalo vedle onoho výživného, které jí manžel již ze svého základního platu odváděti byl povinen; je to tedy přídavek ve prospěch osoby třetí. Zaměstnavatel nevyhražoval si ovšem právo, přidržovati zřízence, aby přídavek manželce vyplácel (§ 881 obč. zák.), nýbrž ponechal to jí, aby se výplaty na muži po případě pořadem práva domáhala. Nejde tedy v tomto sporu o alimentární nárok, který má na mysli odvolací soud a který ovšem nelze uplatňovati za dobu minulou, nýbrž žalobkyně domáhá se za dobu od roku 1917 do 30. září 1922 jen

toho, co jí prý poskytl zaměstnavatel manželův a co manžel prý za ni přijal, jí ale prý neprávem neodvedl. (Viz rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 917 a 927 sb. n. s.). Z důvodu, který uplatňuje odvolací soud, nebylo tedy lze odvolání žalobkyně zamítnouti a největší část vývodů odvolacího spisu, který v podstatě zůstal nevyřízeným, byla odvolacím soudem neprávem pomínuta.

Čís. 5834.

Ručení přejímatele podniku podle Šu 1409 obč. zák.

Přejímatel jest oprávněn, sraziti si z hodnoty podniku i svou pohledávku za převoditelem, pokud jest dluhem podniku.

(Rozh. ze dne 10. března 1926, Rv I 1955/25.)

Žalující firma domáhala se na žalovaném družstvu zaplacení zboží, jež byla dodala firmě P., a odůvodňovala žalobní nárok najmě předpisem Šu 1409 obč. zák., ježto žalované družstvo převzalo podnik firmy P. Žalované družstvo namítlo, že hodnota převzatého podniku byla vyčerpána dluhy, jež zaplatilo věřitelům firmy P., započítavši též pohledávku, již mělo samo za firmou P. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** z těchto důvodů: Dle Šu 187 třetí dílí novely k obč. zák. při převzetí jmění neb podniku blízkým příslušníkem zcizovatele jest zavázán přejímatel za podmínek tam uvedených věřitelům zcizovatele bez obmezení co do výše. Ručení to v případě převzetí jinými osobami než blízkými příslušníky obmezeno v Šu 1409 obč. zák. jen až do výše převzatého jmění nebo podniku. Zákon na obou místech mluví všeobecně pouze o »převzetí«
jmění neb podniku, nerozeznává, zda jde o převzetí úplatné či bezúplatné, avšak v obou případech — jak bezúplatného tak i úplatného — převzetí musí býti přejímatel za podmínek tam uvedených připraven na bezprostřední svůj závazek věřitelům zcizovatelovým, pokud při předání dluhy vztahující se na převáděné jmění nebo podnik znal anebo znáti musil. V případě § 1409 obč. zák. v tomto případě musí býti, když úplatu zcizovateli již vyplatil, připraven na bezprostřední závazek za dluhy zcizitele až do výše ceny jmění nebo podniku. Z celého doslovu Šu 1409 obč. zák. jest patrné, že ustanovení tam obsažená jsou dána ve prospěch věřitelů — osob třetích — rozdílných od zcizovatele a přejímatele. Tomu svědčí jednak ustanovení, že přejímatel jest za dluhy zcizovatele, které při předání znal a znáti musil, věřitelům bezprostředně zavázán, což zajisté nelze tvrditi o pohledávkách přejímatele samého proti zcizovateli, jednak i druhý odstavec Šu 1409, dle něhož ujednání tomu odporující mezi zcizovatelem a přejímatel na škodu věřitelů — tedy osob třetích — jsou bezúčelna. Pokud tedy přejímatel jmění neb podniku v případě Šu 1409 si nezadržel z ceny jistotu a vyplatil neb zúčtoval se zcizitelem celou úplatu, nemůže se brániti proti bezprostřednímu závazku věřitelům v rozsahu tam stanoveném námitkou vyplacení neb zúčtování úplaty za vlastní svou pohledávku.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.